

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) розглянула звернення щодо оподаткування доходу, виплаченого фізичній особі за рішенням суду та в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у зверненні.

Статтею 129¹ Конституції України встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання.

Правові засади справляння судового збору, платників, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору визначає Закон України від 08 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір», відповідно до ст. 1 якого судовий збір – це збір, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, за видачу судами документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень, передбачених цим Законом. Судовий збір включається до складу судових витрат.

Водночас згідно зі ст. 133 глави 8 Цивільного процесуального кодексу України судові витрати складаються з судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи.

До витрат, пов'язаних з розглядом справи, належать витрати, зокрема, на професійну правничу допомогу.

Водночас ст. 67 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до п. 162.1 ст. 162 якого платником податку на доходи фізичних осіб є, зокрема фізична особа – резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні, та податковий агент.

Відповідно до п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено вичерпний перелік доходів, які не включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку.

Разом з тим п. 164.2 ст. 164 Кодексу визначено, що до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включаються, зокрема:

дохід у вигляді неустойки (штрафів, пені), відшкодування матеріальної або немайнової (моральної) шкоди, крім сум, що за рішенням суду спрямовуються на відшкодування збитків, завданих платнику податку внаслідок заподіяння йому матеріальної шкоди, а також шкоди життю та здоров'ю (п.п. «а» п.п. 164.2.14 п. 164.2 ст. 164 Кодексу);

дохід, отриманий платником податку як додаткове благо у вигляді суми грошового відшкодування будь-яких витрат або втрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільняються від оподаткування згідно з розділом IV Кодексу (п.п. «г» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Згідно з п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 цієї статті).

Також вказані доходи є об'єктом оподаткування військовим збором

(п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу.

Згідно із п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу податковий агент, поняття якого визначено п.п. 14.1.180 п. 14.1 ст. 14 Кодексу, що нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок і військовий збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену ст. 167 Кодексу, і ставку військового збору, встановлену п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу.

Враховуючи викладене, дохід у вигляді відшкодування немайнової (моральної) шкоди включається податковим агентом до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку на підставі п.п. 164.2.14 п. 164.2 ст. 164 Кодексу, крім випадків, визначених цим підпунктом, та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах. Крім того, сума відшкодованих фізичній особі судових витрат (судовий збір та витрати на правову допомогу) включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку як додаткове благо з відповідним оподаткуванням.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.